

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI EUROREGIONALNEJ IM. ALCIDE DE GASPERI W JÓZEFOWIE

SYLABUS

I. Informacje o przedmiocie

Nazwa przedmiotu	Niedostosowanie społeczne dzieci i młodzieży i postępowanie w sprawach nieletnich			Rok akademicki	2021/2022
Kierunek studiów	Pedagogika			Forma studiów	studia niestacjonarne
Zakres studiów	Pedagogika korekcyjna (terapia pedagogiczna)			Profil studiów	praktyczny
Prowadzący przedmiot	dr Leszek Goździewski			Cykl kształcenia	Nabór 2020
Dane kontaktowe dla studentów	E-mail	leszek.gozdziewski@wsge.edu.pl	Telefon	Semestr	IV LIC
Forma prowadzenia zajęć	wykład		ćwiczenia		(seminarium dyplomowe / konwersatorium / warsztaty / laboratoria/ zajęcia projektowe) ..... (wpisać jakie)
(!) Proszę pamiętać o dostosowaniu formy zajęć do możliwości uzyskania i weryfikacji założonych efektów uczenia się. (!) Proszę wybrać odpowiednie przez wstawienie znaku "X" w kolumnie obok.	X	E	X	ZO	
Wymagania wstępne	Brak wymagań wstępnych				

II. Całkowity nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów uczenia się w godzinach oraz punktach ECTS

(!) Jeden punkt ECTS odpowiada efektem uczenia się, których uzyskanie wymaga od studenta 25 lub 30 (praktyka zawodowa) godzin pracy, przy czym liczba godzin pracy studenta obejmuje zajęcia organizowane przez uczelnię, zgodnie z planem studiów, oraz jego indywidualną pracę.

Forma zajęć	Sposób realizacji		Czynności	Liczba godzin
Wykład	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego i studentów („na sali”)			3
	bez bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i studentów	indywidualna praca studenta	przygotowanie do zajęć	15
			czytanie wskazanej literatury	15
			napisanie referatu / eseju	
			przygotowanie do zaliczenia / egzaminu	18
		inne ...	8	
	e-learning		6	
Ćwiczenia	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego i studentów („na sali”)			27
	bez bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i studentów	indywidualna praca studenta	przygotowanie do zajęć	15
			czytanie wskazanej literatury	5
			napisanie referatu / eseju	12
			przygotowanie do zaliczenia / egzaminu	10
		inne ...		
	e-learning		0	
Inne ...	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego i studentów („na sali”)			0
	bez bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i studentów	indywidualna praca studenta	przygotowanie do zajęć	0
			czytanie wskazanej literatury	0
			napisanie referatu / eseju	0
			przygotowanie do zaliczenia / egzaminu	0
		inne ...	0	
	e-learning		0	
Sumaryczne obciążenie studenta				134
Punkty ECTS				5

III. Cel przedmiotu i treści programowe

Cel przedmiotu	<p>Celem realizacji zajęć z przedmiotu "Niedostosowanie społeczne dzieci i młodzieży i postępowanie w sprawach nieletnich" jest zapoznanie studentów z głównymi teoriami oraz pojęciem niedostosowania społecznego dzieci i młodzieży. W tym też kontekście studenci poznają różne rodzaje niedostosowania społecznego oraz jego konsekwencje. Omawianie powyższej problematyki odbywać się będzie w kontekście patologii rodzinnych, szkolnych i środowiskowych. W zakresie umiejętności i kompetencji podjeta zostanie próba odwoływania się studentów do własnych doświadczeń oraz obserwacji.</p>
----------------	---

Treści programowe (szczegółowy program zajęć dydaktycznych)				
forma zajęć: WYKŁAD				
metody dydaktyczne (wybrać i wpisać z listy poniżej *)		wykład, opis, wyjaśnianie, prezentacja z wykorzystaniem środków multimedialnych, technika kształcenia na odległość: e-learning		
lp.	temat zajęć	zagadnienia	liczba godzin zajęć	
			bezpośredni kontakt („na sali”)	e-learning
1.	specjalne potrzeby edukacyjne uczniów	prawne podstawy zaspokajania potrzeb specjalnych, rozporządzenia MEN po 2016 roku	1	2
2.	rola nauczycieli, wychowawcy grup wychowawczych oraz specjalistów w przedszkolu, szkole i placówce	rozpoznawanie potrzeb rozwojowych i edukacyjnych, rozpoznawanie możliwości psychofizyczne uczniów, w tym ich zainteresowań i uzdolnień	1	2
3.	współpraca placówek oświatowych	współpraca z rodzicami; z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi; z placówkami doskonalenia nauczycieli	1	2
Suma godzin			9	
forma zajęć: ĆWICZENIA				
metody dydaktyczne (wybrać i wpisać z listy poniżej *)		dyskusja, analiza i interpretacja tekstów źródłowych, studium przypadku, metoda zajęć praktycznych, symulacja sytuacyjna		
lp.	temat zajęć	zagadnienia	liczba godzin zajęć	
			bezpośredni kontakt („na sali”)	e-learning
1.	Specjalne formy pomocy zapobiegającej nieprzystosowaniu w szkole	Klasy terapeutyczne; zajęcia rozwijających uzdolnienia. Zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze; zajęcia specjalistyczne - ćwiczenia praktyczne (przygotowanie scenariuszów zajęć, wybór celów zajęć, dobór metod, planowane działania, przebieg zajęć, symulacja sytuacyjna: próby przeprowadzenia zajęć dla grupy). Omówienie przeprowadzonych zajęć, dyskusja	7	
2.	System poradnictwa pedagogiczno - psychologicznego	Biblioteka pedagogiczna; poradnia psychologiczno - pedagogiczna. Ośrodek doskonalenia nauczycieli; diagnozowanie dzieci i młodzieży. Udzielanie pomocy bezpośredniej uczniom oraz rodzicom - analiza i interpretacja dokumentacji, budowa warsztatu pracy, symulacja sytuacyjna (spotkanie z rodzicem dziecka, spotkanie z uczniem z niedostosowaniem społecznym)	4	
3.	Resocjalizacja jako proces	Modyfikacja osobowości jednostki społecznej; przystosowania jej do życia w danej zbiorowości; Zamiana nieżyczliwego stosunek do człowieka na życzliwy - symulacja sytuacyjna (odgrywanie scenek na podstawie konkretnych przypadków)	4	
4.	Sytuacja dzieci niedostosowanych społecznie	Osoby przebywające w towarzystwie zdemoralizowanych kolegów; niszczą miennie społeczne. Często dopuszczają się kradzieży lub innych wykroczeń - case study (analiza i interpretacja konkretnych przypadków, próba projektowania i planowania działań profilaktycznych i interwencyjnych)	5	
5.	Zadania Policji w zakresie ujawniania i zapobiegania przejawom demoralizacji i przestępczości nieletnich	Pojęcie czynu karalnego, nieletniego i młodocianego. Pojęcie sądu rodzinnego i właściwości sądów rodzinnych. Katalog środków wychowawczych, w tym poprawczy, stosowanych wobec nieletnich - analiza i interpretacja materiałów źródłowych, dyskusja	3	
6.	Dokumentacja prowadzona w sprawach nieletnich	Notatki służbowe lub urzędowe, dotyczące ujawnienia zagrożenia nieletniego demoralizacją. Komórki ds. nieletnich i patologii prowadzą Karty nieletnich zagrożonych demoralizacją i sprawców czynów karalnych - ćwiczenia praktyczne (sporządzanie notatki służbowej dotyczącej ujawnienia zagrożenia nieletniego demoralizacją - na podstawie case study), ćwiczenia w wypełnianiu Karty nieletnich (na podstawie konkretnych sytuacji).	4	
Suma godzin			27	
<p>* Metody podające: wykład, narracja, opis, wyjaśnianie, konsultacja, pokaz. Metody niepodające: metoda problemowa, metoda problemowa w grupach, dyskusja, dyskusja zaplanowana, debata, dialog, gra dydaktyczna (symulacyjna, sytuacyjna, inscenizacja), burza mózgów; zajęć praktycznych, projektów (np. metoda laboratoryjna, projekt badawczy, grupowy projekt studencki, indywidualny projekt studencki, prezentacja z wykorzystaniem środków multimedialnych), tekstu przewodniego (np. analiza i interpretacja tekstów źródłowych lub przepisów prawnych). Technika kształcenia na odległość: e-learning.</p>				

IV. Efekty uczenia się i ich weryfikacja			
KIERUNKOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ			
Symbol efektu kierunkowego		Treść efektu kierunkowego	
Wiedza			
PED_W05	ma zaawansowaną i uporządkowaną wiedzę o różnych środowiskach wychowawczych, ich specyfice i procesach w nich zachodzących oraz dotyczącą procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego, ich prawidłowości i zakłóceń		
PED_W12	w zaawansowanym stopniu zna i rozumie kluczowe oraz wybrane zagadnienia z zakresu zaawansowanej wiedzy szczegółowej ujętej w przedmiotach zawodowych a także interpretuje tą wiedzę w kierunku praktycznych zastosowań i działalności zawodowej związanej ze studiowanym kierunkiem i zakresem		
Umiejętności			
PED_U05	potrafi samodzielnie zaplanować, zorganizować i prowadzić elementarne badania społeczne, dobrać odpowiednie metody i narzędzia, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych; potrafi również wykorzystać posiadaną wiedzę do sformułowania wniosków, opracowania i zaprezentowania wyników (z wykorzystaniem ICT oraz wskazywania kierunków dalszych badań		
PED_U06	potrafi w sposób klarowny i spójny wypowiadać się w mowie i piśmie, na tematy dotyczące wybranych zagadnień pedagogicznych; z wykorzystaniem różnych ujęć teoretycznych, korzystając zarówno z dorobku pedagogiki, jak i innych dyscyplin w tym i treści programowych zawartych w przedmiotach zawodowych		
PED_U09	potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania, interpretowania oraz projektowania strategii działań pedagogicznych; potrafi generować rozwiązania konkretnych problemów pedagogicznych i prognozować przebieg ich rozwiązania oraz przewidywać skutki planowanych działań		
Kompetencje społeczne			
PED_K02	jest gotów do stwierdzania i propagowania znaczenia nauk pedagogicznych, psychologicznych i socjologicznych dla utrzymania i rozwoju prawidłowych więzi w środowiskach społecznych i odnosi zdobytą wiedzę do projektowania własnych działań zawodowych i inicjowania działań na rzecz interesu publicznego		
PED_K05	jest gotów do dostrzegania i formułowania problemów moralnych i dylematów etycznych związanych z własną i cudzą pracą zawodową, poszukuje optymalnych rozwiązań, postępuje zgodnie z zasadami etyki, wymaga tego od siebie i innych, dba o dorobek i tradycje zawodu		
PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ			
Symbol efektu kierunkowego	Symbol efektu przedmiotowego	Treść efektu przedmiotowego	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się (wybrać z listy poniżej **)
Wiedza			
PED_W05	W1	Zna, w stopniu zaawansowanym i potrafi scharakteryzować główne zagadnienia związane z różnymi rodzajami niedostosowania społecznego dzieci i młodzieży	egzamin ustny, sprawdzian praktycznych
PED_W12	W2	Zna w stopniu zaawansowanym i rozumie główne obszary niedostosowania społecznego jakie objawiać się mogą w szkole. Potrafi przedstawić i scharakteryzować typowe działania wychowawcze i korekcyjne przeciwdziałające nieprzystosowaniu	egzamin ustny, sprawdzian praktycznych
Umiejętności			
K-U05	U1	Potrafi poprowadzić działania i zajęcia korekcyjne i kompensacyjne niwelujące niedostosowanie społeczne w różnych środowiskach	sprawdzian praktyczny, aktywność merytoryczna
PED_U06	U2	Potrafi ocenić skuteczność różnych metod wychowawczych a w przypadku ich małej skuteczności dobrać inne lub dokonać modyfikacji stosowanych	sprawdzian praktyczny, aktywność merytoryczna
PED_U09	U3	Potrafi posługiwać się teorią w celu analizowania, interpretowania oraz projektowania strategii działań pedagogicznych. Potrafi przedstawić i scharakteryzować typowe działania wychowawcze i korekcyjne przeciwdziałające nieprzystosowaniu.	sprawdzian praktyczny, aktywność merytoryczna
Kompetencje społeczne			
PED_K02	K1	Docenia i jest przekonany o konieczności podejmowania działań instytucjonalnych i pozainstytucjonalnych w kontekście niwelowania skutków niedostosowania społecznego	sprawdzian praktyczny, aktywność merytoryczna
PED_K05	K2	Podjęmuje osobiste działania w ramach praktyk czy też pracy zawodowej sprzyjające likwidowaniu skutków i pozostałości niedostosowania społecznego, również we własnym środowisku	sprawdzian praktyczny, aktywność merytoryczna
** egzamin pisemny (pytania otwarte, test, zadanie); egzamin ustny; zaliczenie na ocenę (praca kontrolna, prezentacja, esej, sprawozdanie, referat, materiały pisemne z metody problemowej, sprawdzian praktyczny (np. projekt, pokaz, inscenizacja, eksperyment, symulacja), badania terenowe, aktywność merytoryczna (sprawozdanie prowadzącego), zaangażowanie społeczne, obecność na zajęciach)			

V. Forma i warunki zaliczenia

(!) Liczba punktów ECTS nie zależy od uzyskanej oceny, a warunkiem ich przyznania jest spełnienie przez studenta wymagań dotyczących uzyskania zakładanych efektów uczenia się potwierdzonych zaliczeniem zajęć lub praktyk. Zatem każdy student rozliczający przedmiot, w tym w minimalnym akceptowalnym stopniu (na ocenę 3,0), otrzymuje pełną liczbę punktów ECTS.

(!) Każdy z efektów przewidzianych programem przedmiotu musi zostać osiągnięty co najmniej na minimalnym poziomie akceptowanym przez osobę prowadzącą zajęcia.

WYKŁAD		Oznaczyć (X) wybrane zgodnie z określonymi	%	Kryteria oceny
egzamin pisemny	pytania otwarte			<p style="text-align: center;">Zgodnie z wymaganiami dotyczącymi danego zadania określonymi przez osobę prowadzącą zajęcia.</p> <p>Student otrzymuje ocenę niedostateczną (2,0), gdy nie wykazuje dostatecznego stopnia osiągnięcia efektów uczenia się i uzyskuje mniej niż 50% sumy punktów na egzaminie/zaliczeniu/pracach kontrolnych</p> <p>Student otrzymuje ocenę dostateczną (3,0), gdy wykazuje większy niż niedostateczny, ale mniejszy niż dostateczny plus stopień osiągnięcia efektów uczenia się i uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów na egzaminie/zaliczeniu/pracach kontrolnych</p> <p>Student otrzymuje ocenę dostateczną plus (3,5), gdy wykazuje większy niż dostateczny, ale mniejszy niż dobry stopień osiągnięcia efektów uczenia się i uzyskuje od 60% do 70% sumy punktów na egzaminie/zaliczeniu/pracach kontrolnych</p> <p>Student otrzymuje ocenę dobrą (4,0), gdy wykazuje większy niż dostateczny plus, ale mniejszy niż dobry plus stopień osiągnięcia efektów uczenia się i uzyskuje od 70% do 80% sumy punktów na egzaminie/zaliczeniu/pracach kontrolnych</p> <p>Student otrzymuje ocenę dobrą plus (4,5), gdy wykazuje większy niż dobry, ale mniejszy niż bardzo dobry stopień osiągnięcia efektów uczenia się i uzyskuje od 80% do 90% sumy punktów na egzaminie/zaliczeniu/pracach kontrolnych</p> <p>Student otrzymuje ocenę bardzo dobrą (5,0), gdy wykazuje większy niż dobry plus stopień osiągnięcia efektów uczenia się i uzyskuje od 90% do 100% sumy punktów na egzaminie/zaliczeniu/pracach kontrolnych</p>
	test			
	zadanie			
egzamin ustny		x	100	
zaliczenie na ocenę	praca kontrolna			
	prezentacja			
	esej			
	sprawozdanie			
	referat			
	materiały pisemne z metody problemowej			
	sprawdzian praktyczny (np. projekt, pokaz, inscenizacja, eksperyment, symulacja)			
	badania terenowe			
	aktywność merytoryczna (sprawozdanie prowadzącego)			
	INNE: _____ (wpisz jaka)			
zaangażowanie społeczne				
		suma:	100 /100	
ĆWICZENIA		Oznaczyć (X) wybrane zgodnie z określonymi w pkt IV	%	
praca kontrolna				<p>Student otrzymuje ocenę dostateczną plus (3,5), gdy wykazuje większy niż dostateczny, ale mniejszy niż dobry stopień osiągnięcia efektów uczenia się i uzyskuje od 60% do 70% sumy punktów na egzaminie/zaliczeniu/pracach kontrolnych</p> <p>Student otrzymuje ocenę dobrą (4,0), gdy wykazuje większy niż dostateczny plus, ale mniejszy niż dobry plus stopień osiągnięcia efektów uczenia się i uzyskuje od 70% do 80% sumy punktów na egzaminie/zaliczeniu/pracach kontrolnych</p> <p>Student otrzymuje ocenę dobrą plus (4,5), gdy wykazuje większy niż dobry, ale mniejszy niż bardzo dobry stopień osiągnięcia efektów uczenia się i uzyskuje od 80% do 90% sumy punktów na egzaminie/zaliczeniu/pracach kontrolnych</p> <p>Student otrzymuje ocenę bardzo dobrą (5,0), gdy wykazuje większy niż dobry plus stopień osiągnięcia efektów uczenia się i uzyskuje od 90% do 100% sumy punktów na egzaminie/zaliczeniu/pracach kontrolnych</p>
prezentacja				
esej				
sprawozdanie				
referat				
materiały pisemne z metody problemowej				
sprawdzian praktyczny (np. projekt, pokaz, inscenizacja, eksperyment, symulacja)		x	60	
badania terenowe				
aktywność merytoryczna (sprawozdanie prowadzącego)		x	40	
INNE: _____ (wpisz jaka)				
zaangażowanie społeczne				
obecność (dozwolone - 2 nieobec.)				
		suma:	100 /100	
INNE:		Oznaczyć (X) wybrane zgodnie z określonymi	%	
praca kontrolna				<p>Student otrzymuje ocenę bardzo dobrą (5,0), gdy wykazuje większy niż dobry plus stopień osiągnięcia efektów uczenia się i uzyskuje od 90% do 100% sumy punktów na egzaminie/zaliczeniu/pracach kontrolnych</p>
prezentacja				
esej				
sprawozdanie				
referat				
materiały pisemne z metody problemowej				
sprawdzian praktyczny (np. projekt, pokaz, inscenizacja, eksperyment, symulacja)				
badania terenowe				
aktywność merytoryczna (sprawozdanie prowadzącego)				
INNE: _____ (wpisz jaka)				
zaangażowanie społeczne				
obecność (dozwolone - _____ nieobec.)				
		suma:	0 /100	

VI. Zalecana literatura i pomoce naukowe

(!) Dostępność zalecanej literatury należy sprawdzić w bibliotece uczelni.

Literatura podstawowa

Pospizyl K. (1998). Resocjalizacja. Warszawa: PWN

Szymański A. (2010). Niedostosowanie społeczne dzieci i Młodzieży. Warszawa: wyd. WSP TWP

Wach T. (2014). Profilaktyka i resocjalizacja nieletnich zagrożonych uzależnieniem od środków psychoaktywnych. Warszawa: Difin

Literatura uzupełniająca

Siemionow J. (2011) Niedostosowanie społeczne nieletnich. Działania, zmiana, efektywność (eBook). Wyd DIFIN

Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (tekst jednolity: Dz.U. z 2002 r. Nr 11, poz. 109 z późn. zm.)

Kalinowski M. (2005). Resocjalizacja nieletnich w państwach europejskich i pozaeuropejskich. Warszawa: wWyd. Akademii Pedagogiki Specjalnej im. M. Grzegorzewskiej

Uwagi

(!) pola są wypełniane przez uczelnianego opiekuna sylabusów (proszę nie zmieniać ich zawartości; w przypadku uwag, proszę o kontakt z opiekunem sylabusów)

(!) pola białe wypełnia nauczyciel akademicki odpowiedzialny za opis przedmiotu